

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

10.07.2015

м.Київ

№ 189

Про стан реалізації Концепції розвитку
Національної академії наук України
та першочергових заходів з удосконалення
діяльності Академії у 2015 р.

Заслухавши та обговоривши інформацію головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова про стан виконання Плану на 2014 р. та на перспективу до 2018 р. з реалізації завдань і заходів Концепції розвитку НАН України на 2014-2023 рр. (далі – План з реалізації Концепції розвитку НАН України), затвердженого постановою Президії НАН України від 07.05.2014 № 107, та першочергових заходів з удосконалення діяльності Академії у 2015 р., затверджених постановою Президії НАН України від 11.02.2015 № 34, Президія НАН України відзначає загалом успішне виконання заходів за багатьма напрямками Концепції.

Значні зусилля докладалися для наукового забезпечення вирішення актуальних державних проблем, насамперед відновлення оборонно-промислового комплексу. Розпочато реалізацію академічної цільової програми з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави. Відбулася зустріч науковців зі службовцями Наукового центру Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного Міністерства оборони України (м.Львів) з метою організації і проведення спільних наукових досліджень. Для підготовки міжвідомчої програми з імпортозаміщення та освоєння критичних технологій фахівцями НАН України проводяться консультації з представниками «КБ «Південне» та ДП «Завод ім.В.О.Малишева».

Укладено Генеральну угоду про науково-технічне співробітництво між НАН України та Державним підприємством «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», за якою створено Координаційну науково-технічну раду з організації спільних робіт наукових установ НАН України і ДП «НАЕК «Енергоатом».

У рамках налагодження дієвих зв'язків з представниками бізнесу Інститут чорної металургії ім.З.І.Некрасова НАН України разом з КБ «Південне» і Південним машинобудівним заводом провели нараду з питань імпортозаміщення російського прокату з алюмінію та його сплавів для ракетної техніки, результатом якої є домовленість про підготовку технічного завдання відповідного проекту. Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України увійшов до складу Асоціації портів України «УКРПОРТ» та прийнятий до складу Одеської регіональної торгово-промислової палати.

До Львівської обласної державної адміністрації передані пропозиції Західного наукового центру НАН України та МОН України щодо розроблення Програми розвитку паливно-енергетичного комплексу області для розгляду та врахування при формуванні бюджету на 2016 р. Миколаївською науково-координаційною радою Південного наукового центру НАН України та МОН України спільно з Головним управлінням Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Миколаївській області розроблені заходи щодо зменшення шкідливого впливу радіаційного фактора на населення області. Обговорюється можливість проведення такої роботи в Одесі та Херсоні.

Подальшого розвитку набула науково-експертна діяльність, зміцнювались зв'язки установ Академії з профільними міністерствами та відомствами. Зокрема, на засіданні Президії НАН України розглянуто Національну доповідь «Інноваційна Україна 2020». До Державної служби України з надзвичайних ситуацій надано інформацію для підготовки Національної доповіді про стан техногенної та природної безпеки України у 2014 р.

Представників НАН України включено до складу колегій Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства соціальної політики, Державної служби статистики, Фонду державного майна, Ради інвесторів при Кабінеті Міністрів України, Ради Національного банку, до робочої групи Міністерства енергетики та вугільної промисловості з актуалізації Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, міжвідомчої ради з питань експлуатації, ремонту та модернізації авіаційної техніки при Міністерстві оборони України, міжвідомчої робочої групи з формування концептуальних засад і вимог до проектів нормативних документів та нормативно-правових актів у сфері імпортозаміщення, створеної Державним концерном «Укроборонпром» разом з Міноборони України.

Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України отримав право на проведення державних експертиз проектної документації у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення. В Інституті ядерних досліджень НАН України розпочато створення регіональної лабораторії мережі ядерно-криміналістичних лабораторій країн-членів

ГУАМ для боротьби з незаконним обігом ядерних та інших радіоактивних матеріалів.

Фахівці Академії беруть активну участь у здійсненні Плану заходів щодо реалізації Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 419.

У рамках мережевого інформаційного, науково-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського забезпечує поширення таких інформаційно-аналітичних продуктів, як «Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти», «Громадська думка про правотворення», «Проблеми окупованих територій», «Резонанс», «Україна: події, факти, коментарі», оглядових видань «Регіони сьогодні», «Проблеми інформатизації», низки аналітичних оглядів з питань євроінтеграції, діяльності політичних інститутів, фінансової та енергетичної сфери, безпекових аспектів, регіонального розвитку. До Адміністрації Президента України, центральних органів виконавчої влади надіслано значну кількість матеріалів з наукового забезпечення конституційного процесу, державної мовної політики, адаптації законодавства України до законодавства ЄС, модернізації фінансового сектору, прогнозно оцінки ключових макроіндикаторів економіки, з питань розроблення та широкого впровадження в установах охорони здоров'я України новітніх технологій, обладнання і засобів для профілактики, діагностики та лікування найпоширеніших хвороб, створення сучасних сортів і гібридів рослин, препаратів та біотехнологій для аграрного сектору економіки, проблем забезпечення населення високоякісною питною водою, виробництва біоетанолу та біодизеля на основі рослинної сировини тощо.

Вживались заходи з підвищення рівня координації наукової діяльності, розвитку міждисциплінарних досліджень. Підготовлено уточнену інформацію щодо рад, комітетів та комісій при Президії НАН України. Розпорядженням Президії НАН України від 26.05.2015 № 385 створено Комісію НАН України з питань євроінтеграції. Оновлено склад Наукової ради з проблеми «Хімія і технологія модифікування поверхні».

Започатковано цільову комплексну міждисциплінарну програму наукових досліджень НАН України з розроблення наукових засад раціонального використання природно-ресурсного потенціалу та сталого розвитку на 2015-2020 рр.

Наполеглива робота здійснювалася з поліпшення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення наукових досліджень. Тривають пусконаладжувальні та випробувальні роботи для введення в експлуатацію підкритичної ядерної установки «Джерело нейтронів» у Національному науковому центрі «Харківський фізико-технічний

інститут». На науково-практичній конференції «Наукова періодика: традиції та інновації» запропоновано рекомендації з підготовки й розповсюдження англomовних версій видань, поширення української наукової періодики в контексті формування єдиного інформаційного простору та виділення у ньому українського сегмента, представлення академічних журналів у різноманітних наукометричних та реферативних базах даних.

Значна увага з боку Президії НАН України, відділень Академії приділялась вирішенню проблем розміщення установ, переміщених з непідконтрольних українській владі територій Донбасу, матеріально-технічного забезпечення їх діяльності.

Важливий напрям діяльності Академії – зміцнення міжнародних наукових і науково-технічних зв'язків. Національний контактний пункт програми «Горизонт 2020» реалізував низку інформаційних заходів в установах НАН України та університетах, зокрема в Ужгородському національному університеті, Інституті молекулярної біології та генетики НАН України, відділеннях фізико-технічних проблем матеріалознавства та фізико-технічних проблем енергетики НАН України, взяв участь у тренінгу в рамках Форуму стейкхолдерів.

У рамках співпраці установ НАН України з ЮНЕСКО та налагодження ефективної роботи Сектору науки Національної комісії України у справах ЮНЕСКО до Міністерства закордонних справ України неодноразово надсилалися відповідні інформаційні матеріали щодо виконання рішень зазначених комісії та сектору.

Велика увага приділялась популяризації результатів наукової діяльності, висвітленню в засобах масової інформації досягнень учених Академії. У I півріччі 2015 р. на інтернет-сторінці НАН України систематично розміщувались матеріали про заходи в установах НАН України, які становили значний суспільний інтерес. Зокрема, про організацію та проведення IX Всеукраїнського фестивалю науки, Міжнародної наукової конференції, присвяченої 200-річчю від дня народження видатного вченого-славіста В.І.Григоровича, результати соціологічних досліджень стосовно сприйняття громадською думкою процесу соціально-економічного розвитку України тощо. Налагоджена регулярна робота відділень НАН України та секторів Науково-організаційного відділу Президії НАН України з науковими установами щодо подання до Прес-служби щотижня орієнтовного плану заходів – засідань, конференцій, семінарів, круглих столів, міжнародних зустрічей, участі у теле- та радіопередачах.

З метою розширення присутності НАН України в мас-медіа та соціальних мережах учені НАН України дали значну кількість інтерв'ю з різних питань соціально-економічного та культурного життя для низки засобів масової інформації (телеканали «Перший національний канал», «Новий», СТБ, «Експрес ТВ», «Перший Україне», телекомпанія «Град», ТРК «Культура», «Українські новини», інформаційне агентство

«Контекст-Причорноморье», газета «Україна молода», деякі радіостанції та інтернет-портали).

Разом з тим Президія НАН України зазначає недостатню роботу за окремими напрямками реалізації Концепції розвитку НАН України та щодо деяких першочергових заходів з удосконалення діяльності Академії у 2015 р., несвоєчасне або формальне виконання деяких пунктів плану.

Президія НАН України постановляє:

1. Інформацію головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова про стан виконання у I півріччі 2015 р. Плану з реалізації Концепції розвитку НАН України та першочергових заходів з удосконалення діяльності Академії у 2015 р. взяти до відома.

2. Головам секцій, академікам-секретарям відділень НАН України, іншим відповідальним за виконання та виконавцям Плану з реалізації Концепції розвитку НАН України домогтися активізації роботи з реалізації заходів, які не виконані або реалізовані не повною мірою у зазначені терміни. Особливу увагу звернути на:

- наукове забезпечення вирішення актуальних проблем розвитку регіонів (п.4);

- запровадження методики оцінювання результативності роботи наукових організацій, їх структурних підрозділів з урахуванням інформативних якісних показників (пп.5.1) та положення про перевірку наукової та науково-організаційної діяльності наукових установ Академії (пп.2.6);

- розширення обсягів та підвищення ефективності співпраці з вищими навчальними закладами (пп.6.1);

- відновлення діяльності системи навчання й підвищення кваліфікації керівних кадрів установ НАН України (пп.8.2);

- удосконалення діяльності з питань збереження та ефективного використання майна Академії (пп.9.3);

- здійснення ґрунтовної роботи з перегляду внутрішньої нормативної бази НАН України в частині питань, пов'язаних із комерціалізацією результатів наукових досліджень та захистом інтелектуальної власності (пп.10.4).

3. Внести такі зміни до Плану з реалізації Концепції розвитку НАН України:

3.1. Подовжити термін виконання пп.1.1.6 розділу 1 на 2015 р.

3.2. Перенести терміни виконання:

- пп.1.1.1 розділу 1 – на 2015-2016 рр.;

- пп.1.1.2, 1.1.3 розділу 1 – до прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»».

3.3. Доповнити пп.1.1 розділу 1 заходом «Забезпечити проведення щорічних засідань Ради президентів академій наук України».

4. Відповідальним за виконання та виконавцям першочергових заходів з удосконалення діяльності Академії у 2015 р. забезпечити їх якісне виконання у визначені терміни, зосередивши, зокрема, особливу увагу на питаннях оптимізації мережі наукових установ та організацій дослідно-виробничої бази, комерціалізації інноваційних розробок, активізації діяльності відділень цільової підготовки НАН України.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є.Патон

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л.Богданов